

SÁROSPATAKI IFJUSÁGI KÖZLÖNY

Főszerkesztő:
MOLNÁR BÉLA

Felelős szerkesztő:
BALÁZS JÁNOS

Társzerkesztők:
ZSURKY JÓZSEF
SISKA ISTVÁN
b. KONCZ DEZSŐ

Karácsony.

Irta : Molnár Béla.

Csodálatos várakozás beteljesülése, szent titkok valóra válása, mennyei látások napja a Karácsony! Gyermek születik; Megváltó adatik a világnak; Isten leszáll a földre; a Föld összeölelkezik az Éggel; az Ember felmagásztalódik Istenhez. Dicsőség érte neked Istenünk, ki vagy a magasságban!

A betlehemi angyal bátorító szava: Ne féljete! — érzed-e, kedves olvasóm, — mintha egyenesen Hozzád, nekünk szólna, szegény, letiport magyarokhoz.

Jön a béke Fejedelme, a lelkek Királya, az emberiség legnagyobb barátja! Várod e Őt lelked legszentebb érzelmeivel, szived tisztaságával, az Ő meglátásának boldog, szent reménykedésével? Mert látod, hogy árván, elhagyottan, megcsúfolva, testvér nélkül élünk. Panasz a kenyérünk, könny az italunk. Összeroppanásunk, nemzeti katasztrófánk omladékain tanácstalanul, tétovázva állunk. Tátongó örvény kavarog körülöttünk s nem tudjuk, hogyan meneküljünk; honnan, mi módon kezdjük a munkát? Milyen alapot vessünk az újjáépítés munkájához, hogy biztos és megingathatlan legyen?!

A múlt fájó tapasztalata, szomorú emléke, a jelen kínos vergődése, csak egyre taníthat, csak egyet mutathat: vissza a Krisztushoz! Mert, ha az Ő igazsága vezérli lépteinket; ha az Ő szeretete irányítja majd cselekedeteinket; ha az Ő igéje lesz egyedüli fegyverünk; ha az Ő megértése, követése lesz életünk legelső feladata: akkor boldogan tudjuk és merjük is hinni, hogy elérkezik az az idő, midőn a próbák tűzében, a közös, nagy szenvedésben és teherviselésben megacélozódott akaratunk, diadalmas erővel fogja ledönteni azt a bástyafalat, melyet az emberi igazságtalanság, gonosz rövidlátás, rablók kapzsisága, Judások árulása vont körülöttünk.

Mert ennek a falnak le kell omlania, ennek a falnak le kell dőlnie!!

De hogy ez meglegyen, éreznünk kell mindnyájunknak, hogy nekünk is erőnké, megváltónkká, üdvözítőnké lett a karácsony napján született Krisztus, a benne bizók ereje, a letiportak Megváltója, a szabadulást várók Idvezítője. — Éreznünk kell, nem a karácsony múltó hangulatából, kedves örömeiből, nem az emberek szokásos szavaiból, hanem a

szívünk mélyéből; a szívünkben, amely mássá, jobbá, bizóbbá, bátrabbá és győzhetetlenebbé lett a karácsony által.

Óh, mennyből leszálló angyali seregek, kik egykor nagy örömet, boldog szabadulást hirdettetek a nyájaik mellett alvó pásztoroknak: jöjjetek el mihozánk is! Keltsetek dacos, erős hitet, új, nagy, bátor, szent reménységet szívünkben a gyásznak, a lemondásnak, csüggedésnek nehéz napjaiban.

S te betlehemi fényes csillag! mely sugárözönnel szórtad tele a Krisztus bölcsőjéhez vezető utat a bölcsek és királyok előtt: óh, világosítsd meg a mi elhagyatottságunk, nehéz árvaságunk éjszakáját is, hogy eljuthassunk ahhoz a jászolbölcsőhöz, melyben a világ Üdvözítője édesen szendereg. Eljuthassunk és drága bizonyosságát vehessük annak, hogy nekünk is megszületett a Megváltó, hogy reánk is gondolt Isten, hogy a mi karácsonyi ünneplésünket is által szövi fényvel, örömmel és melegséggel.

Kegyelmes Istenünk! ki egykor meghallgattad a teremtett világ sóvárgását és alászállottál a földre: szállj le közibénk is, e drága, e szent Karácsonyon és tedd minden szívben élővé a karácsonyi üdvöt, mely Krisztus születésével költözött a világba. Tekints reánk kegyelemmel, vigyázz őrt mellettünk, viselj gondot a Te bujdosó, fáradt, üldözött magyarjaidra!

~~~~~

Az eszme, meg az élet.

Irta: Vincze Károly.

Olyan értelemben használom ezt a két szót, mint amilyenben használják azok, akik a korai és erőltetett vénség borzasztó józanságával filozofálnak arról, hogy mennyire kizárja egymást. a kettő Különösen akkor árad ennek a bölcselkedésnek bővizű folyama, ha egy-egy ragyogó szemű, tüzzszívű ifjú ember kerül horogra. Pedig komolyan mondom, hogy rossz és hiábavaló dolgot mivelnek, akik ilyen válveregető oktatás közben igyekeznek hétköznapiságba sülyeszteni az ifjú ragyogó lelki világát.

Mert az ifjú lelke úgy van teremtve, hogy eszmék hevítsék. Az ifjúnak épen idealismusa ad kedvet, bátorságot az élethez, amikor úgy tűnteti fel előtte a világot, mint meghódításra váró területet, mint „kivánatos, boldogító csodák kincsházát“. (Dr. Mackay S. A hit problémája I. rész. 27. old.); ez ébreszti fel benne azt a tudatot, hogy ő nem

felesleges teremtenye Istennek, hanem olyan hivatás vár rá, amelyet csak ő tölthet be. Hogy ez a tudat mennyi erőt ad, azt csak az tudja, akiben megvan. Szomorú jelenség az az ifjú, aki szkeptikus, kesernyész, aki semmin sem csodálkozik, aki ajkbiggyesztő tudáskossággal tetszeleg magának. Az ilyen sohasem lesz képes nagy dolgok megértésére és cselekvésére, mert ami nemes csak lehet a férfi lelkében, az mind annak a virágos rétnek kedves emlékül hátramaradt és öntudatlanul ható illatától nyeri első háját, amelyen idealismusa vezette keresztül az ifjút. Szentségtörés tehát ezen a virágos réten szennyes bakkanccsal járni.

Vigyázzunk, aki a jót irtja, öntudatlanul is gonoszt ültet!

A magyar társadalom minden tagjának arra kell törekedni, hogy ifjúsága tiszta, nagy eszmék világában nőjön fel, mert csak így tehet szert arra a heroizmusra, amellyel sokbajos magyar életünkbe ki kell lépnie.

Mindjárt könnyebben belenyugszunk ebbe, ha tudjuk, hogy az eszmék nem is arra valók, hogy szöröstől-bőröstül, máról-holnapra megvalósítsuk őket. Igen gyarló és fogytékos eszme az, amelyet egy kettőre meg lehet valósítani. „Bánkódás nélkül halok meg — mondja Juliánus, a hitehagyott római császár — mint ahogy bűn nélkül éltem, — óh én szegény ember, kicsoda szabadít meg engem a halálnak ebből a testéből, kiált fel Pál apostol“. A pogány és keresztyén világ két exponensét állítja szembe Dr. Ravasz László (Kicsoda az ember? Bpest, 1918. 14. old.). Mindkettő a legnagyobb étvággyal igyekezett magáévá tenni a maga eszmevilágát. Juliánus már ifjú korában betelt, öreg lett. Eszméi megvalósíthatósága fejlődésképtelenné tette. Pál apostol azonban deresedő fejjel is — (már idősebb korában írta a Róm. levelet, melyből felkiáltása idézve van) oly imponáló étvággyal bír, hogy keserves éhségről panaszkodik. Mert voltak eszméi, melyek nem engedték betelni, hanem irigylendő ifjúságban, hatalmas fejlődésre való képességben tartották az által, hogy nem megvalósítani, hanem csak követni engedték magukat. „Az ideálnál tehát ne azt nézd, hogy nem lehet elérni, hanem azt, hogy meg lehet közelíteni“. (Dr. Ravasz L.) Az eszmék hivatása az, hogy vezércsillagaink legyenek: örtüzek életünk harcmezején. Azt mutatják, hogy meddig *kell* terjeszkednünk, meddig *kell* fejlődünk? És csudálatos a haláluk. Egyik a másiknak adja át lelkét. A régiből nem marad csak egy marék hamú, a

fény, a meleg már ott van a sokkal szebb, sokkal teljesebb újban. Így az eszmék szerinti élet a kifogyhatatlan felfedezések és örömök forrása. És jóllehet „a föld sohasem lehet eléggé isteni“ (Carlyle: Hősökről), — ne mondja senki, hogy ez öncsalás, mert az eszmények léteznek.

Bizony, bizony, aki az eszmékhez szabja magát közelebb áll az „élet“ hez, a valósághoz, mint aki csak gúnynyal tudja őket emlegetni. Mert ennek a teremtet világnak mégis csak eszmei az alapiránya, amely — ha évek, évtizedek, századok múlva is, kilöki magából azt, aminek eszménytelensége kételyt támasztott bennünk. Mégis csak igaz az, „hogy ami látható, a láthatatlanból állott elő“. (Zsid. 11. 3.), hogy „ha ég és föld elmulanak is“, valami továbbra is megmarad, mert több, igazabb, diadalmasabb, mint a világ. Mégis csak a keskeny út visz hát az életre és a szoros kapún nem szép ruhát, nem jóllakott hast, nem is kutya-bőrt, se nem ismereteket kell nekem átvinni, hanem mindezeknél sokkal légiesebbet, sokkal finomabbat, sokkal eszményibbet. Az eszmék szerinti élet a diadal forrása.

Röppenjenek hát magasra az eszmék akár diákszobák, akár paloták, kunyhók, pincék lakóinak keblében rejtekeztek is. Emelkedjenek fel a valóság borus egére mind a vallás, mind a tudomány és közélet mezein dolgozók lelkéből s induljanak el, mint megannyi Lethlehem-i csillag, megmutatni Azt, Akiben egy testé lett eszme és élet.

Óh, bár minél jobban olyanok lennénk, mint a kis gyermek! (Máté. 18₃).

~~~~~

Szomorú végzet.

Irta: Bogyay Kálmán jh.

Őszök, tavaszok szállnak tova,
S mi nem értjük meg egymást soha.

Fáradt karunkat ki-kitárjuk,
S egymást mégis hiába várjuk.

Egy a célunk és egy az utunk
És mégis, mégis széjjelfutunk.

Szállnak az órák, szállnak a napok
— Te büszke vagy, s én gyáva vagyok.

Elsuhant dal, elkésett dátum;
Szörnyű végzet. szomorú fátum.

Miklós napja Hollandiában.

Hushagyó kedd vidám mókáját és a karácsony kedves estéje melegét egyesíti magában a holland Miklós-napi ünnepség: Sint Nikolaas. A holland ember komoly vallásos érzése tiltja azt, hogy a Jézus nevét tréfásabb, valóban nem is illő alkalmi, gyermeki kedvtelés napján ilyen semmi esetre sem szent szokással összeköttetésbe hozzák. Ép ezért vig családí és társadalmi kedveskedő alkalom gyanánt a Miklós napot használják, amely nap emléke valószínűleg még a holland nép pogány korába nyulik vissza. Azonban az évszázadok hosszú folyama eredeti pogány vallási jellegét egészen elmosta a középkor módosította nygvan a pogány vonásokat, mikor azokat átgyurva Miklós püspök személye köré füzte, mégis az ő pogányság is érezteti itt utóhatását.

E nap délutánján, bár törvény nem rendeli, mégis minden iskolában szünet van.

A tantermek üresek, de teltek az utcák!

Vajjon miért? Az utcán ugyanis sok látni való van. A máskor komoly holland nagy örvendezésnek engedi át magát. Van is min nevetni.

Az utcákon rengeteg ember hullámozik. Az iskolai gyermekek, a középiskolák tanulói, a főiskolai hallgatók, sokan a jegyesükkel, mindannyian azokat az álarcos alakokat nézik, akik most sétálnak.

Minden valamine való üzletember küld valami reklámcsinálót. Sokan a híres kereskedők cégtábláit hordozzák az utakon. De most rájuk nem igen néz senki, mert vannak itt érdekeselb, furcsább alakok is

Ott ül előttünk maga szent Miklós püspök egy lapos tetejű teherhordó kocsin. Rikítóan színes püspöki ruha van rajta. Fején püspöki süveg, kezében püspöki bot. Körülötte ő maga magasabb széken ül, fényes segédletként hasonlóképen tarka ruhába bujtatott bérelt egyének alacsonyabb széken.

A Miklós püspök szekere közelében magas vigyorgó álarcosok járnak. Az alakok kétszerte nagyobbak, mint a közönséges halandók. Udvariasan hajlonganak. Akik ezeket hordozzák, bizonyára melegük van még a nyirkos levegőjü hollandi decemberben is. A Sint Nikolaas (máskor butorszállító) kocsiját két ló huzza ünnepélyesen. Természetesen nem haladhat a Miklós püspök szekere sem gyorsabban,

mint ahogyan azok az iszonyu nagy orru valakik, akiknek fejük a szekéren kocsizó püspökével egyenlő magasságban leng, azok a fejek nem tartoznak az őket emelő emberi oszlopokhoz. Fejtörés nélkül kitalálhatjuk, hogy a látható emberi lábakhoz valószínűleg csak mi előttünk láthatatlan fejek tartoznak.

A Miklós püspök díszkocsija után sok más hasonló ékességű kocsi következik. Az egyetemi ifjúsági egyesületek elküldték ide a maguk jellegzetes képviselőit. A theologus egyesület éppen talán a Noé bárkáját, a jogászoké Justitia isten-asszonyt mutatja meg a kíváncsi közönségnek. A bölcsészek egy professort ábrázoltatnak, akinek óriási pápaszeme valószínűleg tudománya nagyságát sejteti. Az orvostanhallgatókra arról a kocsiról gondolunk, amelyen egy állítólagos beteg fekszik és mellette orvosi műtéthez készülő alakok sürgölődnek. Az állatorvosok kar kocsiján egy beteg bárány, akítől — úgy látszik — erősen kérdegeti az orvos mi baja? Hol fáj?

De a jövő is itt látható. A vörös katonák ríktó vérvörös ruhája és fenyegető tekintete meg a lábainál heverő holt testek engedik sejtetni, mi történik Oroszországban?

A holland facipőben járó halász, a matróz, kereskedő mind ott áll torz képmen e kocsikon.

A jelenlegi külpolitikai események is meg vannak jelölve. Most valószínűleg Magyarországból is mutatnak látványosságot a legutóbbi puccs szereplői közül.

Az autók, kocsik, motorbiciklik és kerékpárok elkerülnek más utcákra, mert e menet miatt képtelenség áthaladni az utcai közönségen. A kisebb gyermekek szüleik vagy ismerőseik öléből bámulnak Miklóstra és a társaira. A többiek a saját lábaikon mennek. Olykor megállnak. Az emeletekről becsomagolt csokoládét, cukrot és más apró dolgokat szórnak a gyermek közönségnek, de ezekből a nagyobbak kapnak meg többet, még a levegőben és velük szorongó jegyeseiknek és leányismerőseiknek kedveskednek.

A zaj természetesen megfelel a váradalomnak minden tekintetben. Utcáról utcára járnak, míg végre elfáradva a közönség hazaszéled, hiszen az utcai mulatságból már elég volt.

A régi jó világban olykor a német és magyar utrechti diákok is ilyen kocsikon mentek végig a menetben. Innen tekintettek szét a szőke holland gyermek és ifjú, de meg inkább az őket is vonzó aranyhajú holland lányok hadán.

Ma finánciális okokból valószínűleg csak a nagy közönségben ögyelegant.

Az utca elcsendesül. Most Sint Nikolaas bekopogtat minden házhoz, ahol jó gyermek van. Hollandiában persze csak ilyenek vannak. Sint Nikolaással, akit most egy testes családtag vagy jó ismerős képvisel (rendesen bérelt) piros palástban, püspöki bottat és süveggel, jön a néger szolgája is, aki egy nagy csomagot hoz. A gyermekek megszeppennek és félve apjuk vagy anyjuk ölebe vagy közelébe húzódnak. Ilyenkor a cselédek és jó barátok is ott vannak.

Ekkor köszön és bemutatkozik Sint Nikolaas. Tulvilági hangon megkérdezi, hogy vannak-é itt gyermekek? A jó gyermekeknek ugyanis ajándékot hozott, a rosszakat pedig elviszi Spanyolországba. Ez az ország neve körülbelöl olyan hatással van a holland gyermekekre, mint a pokol említése a magyar gyermekekre.

Minthogy rossz gyermek nincs: a néger kibontja a csomagot és Sint Nikolaas megkezdi a megajándékozást.

A szülök a gyermekeknek és egymásnak ez alkalomból kedves ruhadarabokat, emléktárgyakat, csokoládét stb. vásárolnak. Ezeket most Sint Nikolaas egymásután kiosztja. Mindenki kap valamit. Még a barátok, cselédek is. Minden egyes ajándékért Sint Nikolaasnak mondanak köszönetet. A gyermekek azonban mindvégig félnek Sint Nikolaastól és nem ismerik föl. Mikor minden tárgy el van osztva: akkor Sint Nikolaas megígéri, hogy a jövő évben újra visszajön és pedig még több ajándékkal. Erre néger szolgájával távozik.

A gyermekek most aztán saját birodalmuknak érzik a házat. A kapott ajándékok nézésével nem tudnak betelni. Gyermekei kérdéseikkel ép úgy faggatják szüleiket, mint a magyar gyermekek.

A vajaskenyér most nem igen ízlik nekik. Annyira az ajándékon csüggenek. Egész este azt nézegetik: a csokoládét, cukrot szopogatják, a kanászkiürtöt fújják, az új sapkát fejükre teszik, míg végre a napi mulatságban kifáradva, ágyba kívánkoznak.

Imádkozás után azzal a reménykedéssel mennek aludni, hogy Sint Nikolaas a jövő évben nekik még több és szebb ajándékot fog hozni, mint jó gyermekeknek. Teljesüljön is be várákozásuk.

p. v.

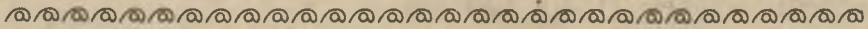

Este, mikor elcsendesül . . . Irta: Tárczy Dániel ref. th.

*Este, mikor elcsendesül,
És körül leszáll az est,
A lelkemből epedő vágy fakad,
Szeretnék ott lenni titkon
Egy zsálus ablak alatt.*

*Szeretném őrizni, lesni
A legszebb kis leány álmát.
Az ablak jára rávésni egy nevet;
Rávésni arany betűkkel
E szív örökké szeret.*

*Este, mikor elcsendesül,
S a holtak órája ver,
Szeretnék én is szellem-szárnyra kelni
S annak, aki epedve szeret,
Ajkára csókot lehelni.*

A hangjáról.

Irta: Bogyay Kálmán jh.

Olyan a hangod, mint egy régi ékszer,
Fehér selyemben, piros bársonyon,
Vagy halkmeséjű, tikkadt lányszoba,
Ahol egy álom halkán átoson.

Olyan a hangod, mint a virágillat
Csillaghullásos őszi éjeken,
Vagy holdas patak bűvös mámora,
Hol tündérhárfa peng a mélybe lenn.

Olyan a hangod, mintha rejtett zene
Zokogna csöndes, árnyas fák alatt
Vagy lehunytt csók egy nyári balkonon,
Amelyről fojtott szavak szállanak.

Olyan a hangod, mint egy forró sóhaj,
Mit rám suttog egy áldott pillanat,
S mely csókba fül az édes ajkadon,
Ha feléd tárom árva karomat.

Diák álmok vakáció előtt.

Irta: Balázs János.

Vannak emberek, kik azt mondják, hogy ők sohasem álmodnak. Lehet, hogy igazuk van. De ezek az emberek biztosan nem diák emberek . . . A diák mindig álmodik — minél nagyobb, annál többet, sőt, ha már egészen nagy a diák, akkor már rendszerint ébren is álmodik. Persze az ilyen álmodozások nem szoktak a nyilvánosság elé kerülni, tehát én sem ezekkel lépek most a tisztelt olvasó közönség elé.

* * *

Hárman laktak együtt, egy rozoga, veterán diák szobában: Kovács Pista, Balog Imri, és Veres Lajcsi. Együtt jártak iskolába mind a hárman harmadikba; együtt jártak a konviktusba, együtt pótolták a konviktusi kosztot a Pista egykori csomagjaiból — valósággal össze volt növe a három gyerek, nagyon szerették egymást.

Együtt szaladgáltak krétával a kezükben a vakáció előtti héten s egyforma türelmetlenséggel irkálták fel a boldogító adventi betűket: Ó, IÓ, CIÓ stb.

Minél közelebb volt a vakáció, annál hosszabbakká lettek a napok. Alig győzték már várni az estét a vakáció előtti harmadik napon, miután minden helyet beírtak a KACIÓ val. Már ott díszlett ez az öt betű a kapun, a járdán, az ajtón, szekrényen, padlón, plafonon, sőt a kályhán is . . . és még a jó Isten tudja hol, amikor a három jóbarát a könyvet, krétát félre téve beszélgetett a boldog karácsonyról.

— Már ma elbúcsúztunk egy tanártól — szólott K. Pista.

— Én nem kívántam neki boldog ünnepeket — kiáltotta Veres Lajcsi — hisz ő sem kívánt nekem boldog vakációt. Sőt mi több, épen most tudott kiszólítani. Hát kinek volna kedve most tanulni? Otthon fogják kérdezni, hogy kijavítottam-e az intőt? No nekem ugyan jó vakációt csinált a mai felelet.

— Sokkal fontosabb ennél az, hogy hogy megyünk át a határon — így szólott B. Imri Kovács Pistához. Bár az volna nekünk is a legnagyobb bajunk, hogy a vakációban tanulnunk kell. Ezzel átterelődött a beszélgetés a demarkációs vonalra. S még sokáig beszélgettek az ügyben arról, hogy hogy fogják kijátszani a cseh posztokat, míg elaludtak.

Imri háromszor ébredt fel reggelig. Rossz álmai voltak. Nem tudott átmenni a határon. Négy órától egyáltalán nem

tudott aludni, gondolkozott a felett, hogy mi volna vele, meg Pistával, ha az álom teljesedne? Nem tudta a reggelt szó nélkül bevárni. Öt órakor odament csendesen a Pista ágyához. Ugy látszik, ő is a csehekkel álmodik, mert nagyon nyugtalanul rángatja az arcát s hadonászik a kezével. Felköltöm — gondolta magában.

Megfogta a Pista hadonászó kezét s ez riadtan ugrott fel ágyában.

— Te vagy az Imri — szól megreszketve.

— Igen, én vagyok. Miért reszketesz?

— Már nem reszketek — válaszolt Pista szemét törülgetve. Épen egy cseh elöl futottam át mostan, amikor megfogtad a kezemet s azt hittem, hogy az fogta meg a kezemet. Hát te mért nem alszol? hiszen még nagyon korán van, még nem is hajnalodik.

— Nincsen messze a reggel s én már 4 órától nem alszom. Te Pista, olyan rossz álmaim voltak. Háromszor próbáltam már az éjjel a határon atszökni s háromszor ébredtem fel, mindig összetalálkoztam azokkal a rossz csehekkel. Képzeld, mindig ugyanazzal az alacsony barna csendőrrel találok, aki pünköstkori Csörgönél elfogott bennünket. Alig hogy elaludtam, mindjárt ott jártam a Ronyva bokrai közt. Először ott próbáltam átmenni a fasornál s alig hogy átléptem a Ronyván, már rám kiáltott: sztoj! Persze rögtön felébredtem s örültem, hogy az ágyba fekszem, nem pedig mint, amikor elfogtak az istállóban.

— Te engem is az kergetett meg — vágott közbe Pista nevetve. Hogy az ördög vigye el — még meglásd — az fog bennünket elfogni szombaton! — Azután megint elaludtam — folytatta Imri — újra a demarkációs vonalra kerültem. Más helyen akartam átmenni, az őrháznál próbálkoztam s megint csak összetalálkoztam vele.

Míg így beszélgettek, eljött a reggel, a papírral foltozott ablakon át már elegendő fény szűrődött ahhoz, hogy meglássák, mily boldogan alszik társuk. Őt ugy látszik, nem nyugtalanítják a csehek, ő idevaló.

— Még egy nap és mehetünk haza, ha tudunk — szól még egyet nyújtózkodva Kovács Pista. — És miért ne tudnánk? Mostanában hideg van éjszaka s olyankor a csehek nincsenek kint. Meg aztán szombat este lesz s biztosan a korcsmában fognak üldögelni.

— Igazad van Pista, még egy nap és vakáció! Már from is az AKÁCIÓT.

Felöltözködtek, felkeltették Lajcsit is — nagy bosszúságára, mert a karácsonyfát kellett otthagynia az ágyban; azután kiegészítették egy néhány helyen a KACIÓ-t az A betűvel s könyveiket hónuk alá csapva együtt mentek az iskolába. Utközben folytatták amint már otthon megkezdték: kiegészítették az utba eső KACIÓ-kat AKACIÓ-kká.

A délelőtt nagyon hosszú volt; unalmas és gyötrelmes. Hogyne, amikor ők képzeletben ott korcsolyáznak az Ung menti tavakon, akkor tudják őket szólítani a tanárok! De lassacskán csak elmúlt a délelőtt, sőt elmúlt a délután is, el az éjszaka is. Szombatra virradva megint elbeszéltek egymásnak álmaikat, sokkal szebbek, megnyugtatóbbak voltak, mint a tegnapiak. A határon minden bántódás nélkül átrepültek éjszaka. Pista álmában korcsolyázott és szidta a falubeli fiukat, kik Kassán, meg Ungváron idegen nyelvű gimnáziumokba járnak, Balog Imre pedig mendikás volt álmában Csapon, 200 szokolt győjtött össze — nagyot sóhajtott utána, amikor felébredt.

Nagy örömmel írták a nehéz szekrényre az utolsó betűt a V.-t. Nagy szárnyakat rajzoltak neki, csinos betűt formáltak belőle; szép kacskaringós vonással áthúzták s a kész **VAKÁCIÓ**-t háromszor is aláhúzták. Segített nekik Veres Lajcsi is és amikor már teljesen készen volt a vakáció, mikor már felkiáltó jelekkel is fel volt szerelve így szólt felvidéki pajtásaihoz:

— Én ugy érzem, hogy ti nem korcsolyázni, sem pedig ünnepelni s mendikánsoknak menni nem fogtok otthon. Én azt álmodtam, hogy velem hógolyóztatok mind a ketten karácsony első napján . . . Barátaim! ha valami bajotok történne, ha nem tudnátok hazamenni, jertek el hozzánk, nagyszerűen fogjuk tölteni a vakációt.

A két felvidéki fiú egymásra nézett s aztán mind — a ketten egyszerre így kiáltottak fel:

— Szó se róla! Már hogyne tudnánk átmenni?! Felkapták a hátizsákot, elbúcsúztak Lajcsitól s elindultak Ujhely felé.

Nem hittek az álomnak, vagy ha igen, akkor is a magukénak hittek. Azt hitték, hogy otthon fognak vakációzni.

S másnap délben elfáradtan, összeázva-fázva, sírva állítottak be Veres Lajcsiékhoz, mert a határról tényleg visszakergette őket az alacsony, barna csendőr őrmester.

Ének 1921-ből.

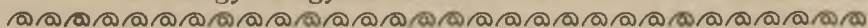
Irta: **Koncz Dezső.**

Őrjöngő vad szelek
 S üvöltének
 S a gyilkos orkán
 A Kárpát ormán
 Dühöng Erdély felett.
 A poklok széles torka tágúl
 S bömbölve dörg az alvilágbúl
 Egy tompa hang,
 S megkondúl lenn a vészharang,
 Giling-galang, giling-galang.
 Sátán kacaj dörg lenn a mélyen,
 Halálmadár sikolt az éjben,
 Hogy meg ne hallják kínos jajsavunk.
 Ne tudja senki, mint folyik ki vérünk,
 Ne lássa senki hörgő szenvedésünk,
 Ne tudja senki, hogyha meghalunk.
 Ám föl magyar, föl! — Szenvedéllyel
 Kiáltsd a nagy világba széjjel,
 Elesuklott hangod bár susogva rezdül,
 Kiáltls a poklok lármáján keresztül,
 Hogy meghallják parányok és nagyok,
 Magyar vagyok!

Szégyen magyarnak lenni most
 E lángtenger között,
 Halál magyarnak lenni most,
 Midőn az éj bíborba öltözött.
 S én mégis oly boldog vagyok,
 Hogy itt születtem, ah!
 Honnan most sirva röppen el,
 Százezrek sóhaja.
 Magyar vagyok! — dalolta egykor
 Fülembé nekem jó anyám,
 Midőn mellettem ült, az úgyon
 Virrasztva számos éjszakán.
 S egyszer, midőn im' összetette
 Fiának apró, kis kezét,
 Így szólt: fiam! tanuld imádni
 Hungáriának Istenét!
 És ezt hirdette minden itt e földön,

Csicsergő kis madár, virág, patak :
 Magyar vagyok! — s téged hazám
 Mindig magyarnak láttalak!
 És most?! — Amerre néz szemem
 Kiáltás, jajszó, gyöltrelem.
 Bitófa, korbács, zord pribék,
 Halálsikoly! — Ez semmi még!
 Kivánják azt, hogy megtagadd
 Dicső magyar mivoltodat.
 Ám föl magyar, föl! — Szenvedéllyel
 Kiáltsd a uagy világba széjjel,
 Elcsuklott hangod bár susogva rezdül,
 Kiáltls a kínok tengerén keresztül,
 Hát jöjjetek, kúnozzatok,
 De mégis csak magyar vagyok!

Tiporjanak bár, mint a férget,
 S roppanj bár, mint a tölgyfakérges,
 Follyon ki, bár szökkenve véred
 S zugjon feletted végítélet,
 S miként Prometheus szívét kitépte
 A sas-madár s nem tört meg büszkesége,
 Magyar szived úgy tépjék szerteszéjjel,
 Zúgd akkor is haragvó szenvedéllyel :
 A szenvedés nem zúzta szét
 A hű magyar szent érzetét,
 S pusztítson bár a szörnyű vész,
 Ezer halállal szembe néz,
 Mig fönnáll Árpád bérces szent hona
 S nem fogja megtagadni, nem, soha!
 Kiált, hogy hallják hörgő hangodat,
 Bár láncolják meg reszkető kezéd,
 Sikolts e kínos éjszakán keresztül,
 Hogy jajszavad kúnozzon ezeket!
 S bár testeden gázolnak keresztül,
 Hogy elnémitsák dörgő szózatod,
 Zúgd akkor is, bár végsőket lehelve,
 Magyar vagyok!

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában.
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.

Két karácsony.

Irta: Siska István.

A lámpa fénye halvány sugarait szórja széjjel, gyengén világítva be a szoba sarkait.

Az asztalnál sápadt öreg asszony ül, imakönyvét magasra tartja, szemüvegén át nézi a régi könyv megfakult betűit. Arca a petróleum lámpa sárgás fényében még sápadtabbnak látszik, melyre az élet a fájdalom mély barázdáit szántotta. Ajka össze van szorítva és két keserű ránc övezi száját, bizonyosságul annak, hogy sok-sok bánatot, szomorúságot foljtott el, de annyira már nem volt erős, hogy a küzdelem vissza ne tükröződhessen arcán. Összehúzott szemöldökei mély, figyelmes olvasásra vallnak. Istennel beszélget most . . . De kivel is beszélgethetne, hiszen a zajos ház üressé lett, gyermekei szétszéledtek és a legkisebbik fiú is valahol messze, az orosz fogságban eszi a szomorú rabság fekete kenyerét s talán most éppen szegény édesanyjára gondol . . .

Lassan leteszi a könyvet. Két könnycsepp csillan meg szempilláján, mely nem érzi már jól magát az összefolyt, gyenge szemekben, erőlködik, hogy egy helyben maradjon, majd mégis útnak indul és végig szalad a szokott barázdákon míg végre az ajkánál áll meg s megérzi a könnyek keserű ízét . . . Szomorú karácsonyest . . . Ismét felemeli a könyvet és lelke az imádságban megnyugvást talál . . . Az éjjeli harangszót már nem hallja, feje lekonyul két karjára s a mély csendet csak nyugodt lélekzet vétele és a lámpa sercegése zavarja . . . A szoba lassankint benépesül. Itt van a férje, itt zajognak a gyerekek. De nini, még a karácsonyfa is ott áll az ablak mellett a sarokban, a gyertyák gyönyörűen csillognak és a sok arany, ezüst ragyogása, a sárga narancsok, a pirosalmák boldogsággal töltik be a kis szobát. A csengetyű megszólal, a gyermekek berontanak és a kis Laczkó már is neki esne a karácsonyfának, ha nem tartaná vissza. Mindnyájan leterdelnek a fa köré és boldogságtól ragyogó arccal imádkoznak a kis Jézushoz, aki annyi sok szép mindent hozott. Laczkó már hozzá is jutott a kis vonathoz, mely berregve szalad körül a szobában, de jaj, egyszerre csak nagyot zökken és megáll s többé hiába húzza föl, hiába minden erőlködés, a vonat csak nem akar menni. De az a haszontalan Jancsi is beütötte nagy buzgóságban a dobot s bizony

Jóskának is felmondta a szolgálatot a dugó-puska. Csak a kis lány dédelgeti szeretettel a nagy alvó babáját; Ő jobban meg tudja becsülni ajándékát, mint a fiúk. Majd az ablak alatt is felhangzik a kántálók éneke: „Isten fia született ma,“ melynek akordjai összeolvadnak az idebent éneklők hangjaival. Jancsi a legidősebb fiú, még a hegedűjét is előveszi és most már a húrokon bűg föl: „Isten fia született ma“ . . . Fejét hirtelen felkapja, megdörzsöli szemeit, körülnéz a szobában, de az ablakok eltűntek, a karácsonyfa nincs sehol . . . Mindenütt csend, üresség . . . Ideje van, hogy végre lefeküdjön . . .

* * *

A hóförgeteg kavarogva száll és az irgalmatlan hidegben még a farkasok is odvas odujokba húzódnak és csak onnét nézik félelemmel az óriási hózivatar borzalmas sötét gomolyát. A természetnek minden élő lénye menedéket igyekszik keresni. Sivítva, bömbölve rohan végig a havas fürgeteg a beláthatatlan síkságon, majd harsogva csap az erdő fái köz haragosan tépi, szaggatja ágait az őszről ott felejtett sápadt leveleket sem kíméli meg, letépi a fiatal hajtásokat és az így okozott sebeket friss hóval takarja be.

Az egész erdő nagyokat sóhajt a borzalmas küzdelemben. A szél nyöszörögve, füttyölve keres utat az óriások között, majd kiérve a síkságra, a szabadság örült mámorával száguld tovább, amíg el nem fárad, vagy akadályra nem talál.

Vajjon van-e élőlény, mely ily borzalmas időben kimerészelne menni! Aki szembe merne szállni Isten rettentő haragjával! Ah mégis! Egy sötét alak bukácsol a zivataros éjszakában, most hátat fordít a kibírhatatlan fergetegnek, aztán ismét tör előre! Lehet-e ez a vakmerő más, mint *ember*? De miért kellett ily istenkisértésben utra kelni? A honvágy és a szeretet miatt, mely nem ismer akadályokat s talán éppen ez az idő kedvez a menekülőnek, hogy viszont láthassa hazáját, édes jó öreg anyját . . . Ugy érzi, már nem sokáig bírja a küzdelmet. Tüdeje elszorúl, fuldoklani kezd, tagjai kimerülnek, már már összeesik s a remény halvány sugara sincs arra, hogy emberi hajlékra találjon. De mi az?! Harangszó biztató csengése hallatszik valahonnan s az öröm és kimerültség megállásra készleti. Nem lehet messze a templom, mert az ének hangjai is

hallhatóvá lesznek. Figyeli a dalt. „Bazsoj Szone, nara-dovszja“. . . hangzik fel tisztán. „Isten fia született ma“. . . Hiszen itt éjféli mise van! Karácsonyest! Borzalmas karácsony est! Aztán egy másik dal száll fel. Dal, melynek akordjaiban ber.ne van a szibériai szellő borzalmas susogása, a Volga mély hömpölygése és zajlása, a kozák lónyargalása, méla szomorúság, bánat. S míg az ének átjárja lelkét, míg elimádkozik egy „Miatyánkot“, tagjai megmerevednek. Irtó atos erőfeszítéssel még egyet lép, azután öszszeesik. Egész teste lassanként kezd megdermedni, majd forróság önti el, szempillái nehezedni kezdenek, de agyában még megjelenik egy meleg szoba, hol egy sápadt öreg asszony ül az asztal előtt, régi imakönyv fakó betűit olvasva; majd ragyogó karácsonyfa, berregő kisvona, betört dob . . . már nem érez semmit . . . teste elzsibbad, gondolkozni nem tud.

Mikor a templomból jövő nép haza felé tartott, megtalálták a félig megfagyott embert, hóval dörzsölni kezdték, egyik földesúr házába vitték, ahol csakhamar magához tért.

* * *

Otthon Hársfalván karácsony első napjára ébrednek az emberek. Tegnap még száraz ősz volt, ma már az egész természet fehér köntösbe öltözött a kis Jézus tiszteletére. A hegyek is fölvtették hósipkájukat és minden oly tiszta, oly megtható. A harangok csengő kacaja az emberek szívébe lopózik, különösen a kisebbik harang nem bír a jókedvével és siet kifecsegni az egész világnak: megszületett a kis Jézus . . .

Rektorné asszonyom a falu széles utcáján baktat nagy kendőjébe burkolva és jókedvűen kopogtat be özv. Barabásné ajtaján. De el tetszett aludni, — kezdte a beszédet a rektorné, — hiszen már a templomba is beharangoztak. Sanyi fiamtól, levelet kaptam a fogságból, azt írja, hogy a Tekintetes Asszony Lackója megszökött a táborból és most útban van hazafelé. Csak a jóságos Isten haza vezérelné! De itt is van már a postás! Nem megmondtam, hogy Nagyasszonyunk is kap levelet! Reszkető kezével átveszi a drága kincset s amint olvassa sápadt arca kipirul, könnye kicsordul a rózsa-szinű lapra . . . Lackó gyerek még a fogolytáborból irt levelében, Boldog karácsonyi ünnepeket kíván. Mégis van öröm, boldog a Karácsony . . .

A 300 éves kórus.

(Folytatás)

A kórus tehát 1621-től kezdve fennál, de hogy 1782-ig nem szervezkedett, megmagyarázható talán magyar protestáns egyházunk 17. és 18-ik századbeli szomorú államjogi helyzetéből is. Mert hiszen gondoltak-e, gondolhattak e az énekkar szervezésére a 17. századbeli üldöztetések s gályarabság idején, vagy a 18. században az egyház törvényen kívüli állapotának idején? Magát a főiskolát is megszüntette 1671-ben Báthori Zsófia s tanárai és tanulói a bujdosás keserű kenyerét ették 1714-ig, majd pedig az 1731-ben kiadott „Carolina resolutio“ sulya alatt roskadozott nemcsak egyházunk, hanem főiskolánk is. Az 1781. október 25 én II. József által kibocsátott türelmi rendelet volt az, mely a magyar protestáns egyházat intézményeivel együtt törvényes alapra helyezte.

A nyugalom első évében, 1782-ben rendeztetett és szerveztetett Kórusunk is s megszülettek első irott törvényei, melyek a „Forma et norma societatis harmonicae“ című, két részből álló szabályzatban vannak összefoglalva. Készítője Barczafalvi Szabó David, akkori karelnök, kiadta Tasnádi Székely István contrascriba 1782. márc 10-én s a tanári kar nevében Szentgyörgyi István, Öry Fülep Gábor és Szilágyi Márton professorok megerősítették.

Ez évben kezdték vezetni az „Acta cantoraliát“, az énekkar évkönyvét, melyben a bizottság és közgyűlés határozatai, az énekkar helybeli és vidéki szereplései vannak összefoglalva, továbbá a mindenkori elnökök által vezetett elnöki melodiárium. Így nevezetett azon éneklár, melybe az elnök a saját maga által készített darabokat bevezette, a régi dalokat és himnusokat összegyűjtötte.

A „Forma et Norma“ szerint az énekkar az elnökből és a 16--17 tagú chorus harmonicus-ból állott. Az elnök a kar főfelügyelője és elsőfokú bírója volt. A legrégibb idő óta működő és leggyakorlottabb öt tag procantor címet viselt, kik közül a legérdemesebbet protocantornak nevezték. Az öt procantor és elnök együttvéve alkották a mai bizottságnak megfelelő procentoriumot. A kórus nyolc szólamra, vagy fakk-ra oszlott. Főszólam a tenor, a két következő a bassus és subcantus, melyek a legmélyebb hangot énekeltek. Különös szólam volt a mai bariton hangnak meg-

felelő concantus. Egy szólam altot, egy discantot énekelt; a discant középszólamot jelentett s nagyjában a mai primbassusnak felel meg. Érdekes az alt-fakk elnevezés, mely nem női szólamot jelentett, mint ma, hanem az altus szó szerinti fordításával: magas szólamot. A mi énekkarunkban az alt járt legfelül, a discant csaknem mindig a tenor alatt.

Hogy e felsorolt hat fakk férfi-szólam volt, bizonyítja az a körülmény, hogy volt még a karban procantista, vagy oktavista, aki a tenor szólamot énekelte gyermek, vagy női hangon. Ez a szólam a tenort kiemelte a többi közül. Az utolsó szólamot szintén gyermek énekelte, az accantista, aki csak ritkán, leginkább a szólóknál énekelt. Ezt a ritkán éneklő fakkot nevezték pittyegetőnek.

(Folyt köv.)

IRODALOM.

Megjelent a „Két haldokló gladiátor“. Első számunkban a szerző saját tollából jelent meg ennek az ismertetése. Ezért feleslegesnek tartjuk itt bővebben ismertetni, ellenben t. olvasóink iránt kedves kötelességünknek tartjuk, hogy érdeklődésüket e könyvre ismételtelen felhívjuk. Kapható a szerzőnél: Novák Sándornál Sárospatakon. Ára 40 korona.

„Magyar harangok és más újabb versek“ c. csinos kötetű s gazdag tartalmú könyvet adott ki nem

régiben László Sándor, iskolánk volt szorgalmas és tehetséges diákja. A könyv 50 különböző fajta verset tartalmaz. Az 50 vers pedig tartalmazza szerzőjét, annak szívét, lelkét. Versei reflexiók, a lelke reflexiói.

Elekción vers. Vicc, tréfa, humor, amennyi csak van ebben a mai diákéletben, azt leírta Zsiros Jóska, egy víg éneken. Aki érdeklődik a diákélet tarkaságai iránt, annak ajánljuk ezt a „10 koronás igazságot“, bár szerzője maga azt vallja, hogy semmi sem igaz belőle.

EGYLETI ÉLET.

Az „Erdélyi Önképzőkör“ a lefolyt hónap alatt szorgalmas tevékenységet fejtett ki négy gyűlés keretében. Pályadíjakat tűzött ki a tudomány egyes ágaiból vett legjobb dolgozatok megjutalmazására.

A Kör elhatározta, hogy Petőfi

Sándor születésének százéves évfordulója alkalmával, melytől néhány hét választ el bennünket, nyilvános ünnepélyt tart a karácsonyi szünet lepergése után; ennek száma az ifjúság fogja kitölteni szereplésével.

Az eddigi gyűléseken dicséretre méltó sikereket értek el: Szabó Gábor VIII. o. t., Kovács Ernő VII. o. t. és Koncz Dezső VIII. o. t.

Az „I. Rákóczy György-Egyesület” az elmúlt idő alatt egy választmányi és egy közgyűlést tartott, melyen az ifjúság lelkét közelebb emelte Istenhez.

Szereplésükkel kitűntek: Zombory Manyika VIII. o. tanuló, aki megható énekével és Koncz Dezső, aki szavalatával aratott elismerést.

A „Hittanhallgatók Egylete” november hó második és december hó első felében valóban derék munkásságot fejtett ki és joggal állíthatjuk, hogy azon reménynek, melyet ezévi munkásságához fűztünk, igyekszik megfelelni. Összesen 6 (hat) közgyűlést tartott: nov. 10., 19., 26., 30. és dec. 7-ikén.

A gyűlések értékes pontjai közül megemlítjük: Benke József „A mi ige hirdetésünk, Urbán József „A 300 éves kórus története“, Balázs János III. é. hh. „Saul adventje“ c. dolgozatokat. Vincze Károly „A nevelő Atya“ és Urbán József „Jézus a családi életben“ c. írásmagyarzatokat. Meg kell még emlékeznünk Szilva István IV. é. hh. indítványáról, melyben kéri a közgyűlést, hogy tegyen lépéseket a helybeli tanítóképzőintézet növendékeivel való barátság kiépítésére. Indítványát közgyűlés elfogadja és megbizva az állandó bizottságot, hogy a terv megvalósításának feltételeit vizsgálja meg.

HIREK.

Kérelem. Azzal a tiszteletteljes kérelemmel fordulunk olvasóinkhoz, hogy előfizetéseiket minél előbb beküldeni sziveskedjenek, mert anyagi támogatás nélkül — még az „Ifj. Közlöny“ sem élhet.
Szerk.

Dr. Kiss Árpádot, Kiss Elek tornatanár fiát a lejdeni egyetem adjunktusnak hívta meg. Mi, akik személyes ismerősei és öreg alma materünk studensei vagyunk: ketős örömmel hallottuk és közöljük e hírt. Örülünk, hogy egy szorgalmas munkában megedződött ifjúi erő megfelelő munkakört nyert; 6 és félévi fogság és szörnyű hányattatás után végre megtalálta a maga csendes, boldog otthonát. Örömrünk másik fele

pedig az, hogy e kitüntetéssel ismét öregbedett főiskolánk dicsősége, s egy levéllel dúsabb lesz Patrónánk babérkoszorúja.

Gratulálunk a volt pataki diáknak s nevére fényt, munkájára sikert és Isten áldását kérjük. *m.*

A „Hegyaljai Erőnek” egygyel több oka van saját hatáskörében is bebizonyítani azt, hogy a cserkészlet az új magyar közszellem megteremtésénél jelentős tényezőként jöhet számba.

Szárnypróbálgatásai közben készséggel támogatják azok a megértő szívek, kikhez segítségért fordul.

A múlt napokban Windisch-Graetz hercegné ömlesztősága páratlan ajándékkal lepté meg a csapatot, 6 köbm. fát utalva ki

téli tüzelőnek a pataki cserkészek számára,

Ennél a nagyszerű ajándéknál nem kisebb volt az a szivesség, mellyel *Csajka Endre* és *Dr. Kiss Sándor* urak egy egy fogatot adtak a csapat fájának a nyak- és székértörő úton való beszállítására.

Az „Otthon“ kályhája körül gyülekező cserkészek azt mondják, hogy ez a „szeretet fája“ nagyobb meleget ad, mint más közönséges fa; de lehet hogy ez azért tűnik így fel, mert az a törekvés is fűti őket, hogy az adósságoknak vett ajándékokat minél előbb „jó munkával“ törlesztgessék le. Sz. Z.

A karácsonyi szünidő dec. 10. d. u. 1 órakor kezdődik és 1922 január 9-ig bezárólag tart.

Kálvin Kör. A Sárospataki Hit-tanhallgatók Egylete dec. 9-én este fél 8 órai kezdettel a főiskolai tanács teremben tea-estélyt rendezett, melyre az akadémia tanári karon kívül a tanítóképzedei ref. ifjúságot is meghívta. Az öszszejövetel tulajdonképeni célja egy oly közös egyesület alakítása, mely az egyház és nemzetmentő munka egymásra utalt munkáit: a lelkeszt és tanítót már az iskolában a harmonikus együtt működésre nevelje s így elejét vegye azoknak a bajoknak, melyek ugy nemzeti, mint egyházi életünkre károsak. A 137. dics. eléneklése és egy rövid fohász után, Vincze Károly th. elnök ismertette röviden e célt a résztvevőkkel s indítványozta a „*Kálvin János Kör*“ meg-

alakítását. Indítványát az ifjúság nagy tetszéssel fogadta s egy 10 tagú felerészben theologusokból, felerészben pedig képezdei ifjakból álló bizottságot választott, melynek feladatává tette a Kör alapszabályainak kidolgozását. — *Dr. Rácz Lajos* közigazgató Janka Károly főiskolai gondnok üdvözlését tolmácsolta meleg szavakkal. A szeretet vendégség alatt a profeszorok az ifjúság e lépése feletti örömüknek adtak kifejezést s mindnyájan rámutattak azokra az áldásokra, melyek a tervbe vett munkából fakadhatnak. Egy néhány hazafias dal eléneklése után a mindenkit örömmel eltöltő kedves estély a 179. dics. eléneklésével, rövid fohással és a Hymnus eléneklésével véget ért.

A Sárospataki Irodalmi Kör dec. 4-én d. u. tartotta második felolvasó ünnepélyét a főiskola imatermében. Az ünnepélyen a főiskola tanári karán és tanuló ifjúságán kívül szép számú városi közönség is részt vett. Az ünnepély a következő műsor szerint folyt le: 1. Nagymajtényi sikon... (új kuruc dal Novák Sándortól) előadta a főiskolai énekkar. 2. dr. Rácz Lajos Drabik, Comenius és a Rákóczy család (értekezés). 3. „Riadó“ Bagdy Istvántól. Szavalta: Rácz Évike. 4. Kuruc és magyar dalok. Előadta a gimn. zenekar. 5. Ének a XVII. századból. Szavalta: Bényey József II. é. hh. 6. Magyar dalok. Előadta a főisk. énekkar. Az ünnepély a Hymnus közénéklésével véget ért.

Esküvő. Még ki sem repült az ős családi fészekből az utolsó előtti Both lány, amikor jöttek az utolsóért, a legkisebbért — a legkedvesebbért. Okt. 9-én kettős ünnepe volt az öreg Both háznak, Aranka esküvője, Sárika eljegyzése.

Nov. 24-e újra ünnepnap, talán az utolsó ilyen ünnep, a 10-ik lány boldog esküvője.

Régi és új rokonok egymás után jönnek, hogy tisztességet tegyenek.

Szemükből az öröm, szívékből a szeretet melege sugárzott; olyan öröm és olyan szeretet, mely az idegen arcán is visszatükröződött. Ha valaki, idegen ebbe az ünneplő családba vetődött azon a napon, lehetetlenség volt annak is nem ünnepelni. Lehetetlenség volt nem ünnepelni a Both családot s rajta keresztül a magyar jövődőt, mert ha valaki ilyen családokat lát, abban új erőre kap. *remény és hit, — nem pusztulhat el a magyar!* —zs.

Igazi szeretet. A pataki ref. gyülekezet Molnár Béla főiskolai szénior iránti szeretetét akarta kifejezésre juttatni, amikor elhatározta, hogy — a mai viszonyok között oly nehezen beszerezhető — palásttal ajándékozza meg őt azért a munkájáért, melyet már, mint theologus kezdett s mint szénior, már második éve folytat a vallásos estélyeken, meg másutt, ahol csak alkalom nyílik rá. Nem sok ember részesül olyan örömben, amilyen a mi széniorunkat

dec. 4-én érte, amikor az istentisztelet végeztével Marton János th. tanár e palástot a gyülekezet nevében ünnepélyesen átadta neki. A szénior örült s hálát adott az Istennek gondviseleséért s bizonyára igyekezni fog háláját leróni a nagy lelkű gyülekezet iránt is. Ámde a szeretet ily megnyilvánulásának nemcsak ő, de mindenki örülhet, ki a Krisztus evangéliumáért tud lelkesedni. Mert az a szeretet, mely a Krisztus kicsinyei közül részesít örömben valakit, a *Krisztus iránti szeretet.* — *Ez az igazi szeretet!* —zs.

Vallásos estélyek. A vallásosság mélyítésére, a hívők lelki szükségleteinek közvetlenebb kielégítésére tavaly megkezdett munka november végén újra megindult. Kispatakon, a Héccén és a belvárosban folytatják vallásos estélyek rendezésével megbecsülhetetlen értékű belmissziói munkásságukat a theologiai professzorok, a helyettes és segéd lelkésszel vállalva. Ők plántálnak és öntöznek s az Úr a növekedést szemmel láthatólag adja. —zs.

Mezőkeresztes—Gelej. A tiszáninneni ref. egyházkerület a főiskola, közelebről a theologus ifjúság felsegélyezésére gyülekezeteiben gyűjtést indított. Magyar kálvinista gyülekezeteink megértve a mi segélykérő felhívásunkat, magukévá tették ügyünket s sietnek is áldozatot vinni arra az oltárra, melyen immár közel 400 esztendeje világít az Isten és haza iránti lelkesedés és szeretet. Gyülekeze-

teink közül Mezőkeresztes és Gelej, e két alföldi tősgyökeres magyar falu sietett elsőnek meghozni az áldozatot a mi főiskolánknak, közelebbről pedig nekünk theologu soknak! E két gyülekezet presbiteriuma szeretettel hívott, hívott és várt bennünket. S elindult egy kis csapat reménységgel vágyakozással nézve munkája elé: Nagyt. dr. Rácz Lajos akad. közigazgató Marton János theol. dékán, Ngs. dr. Buza László jogakad. dékán úrak, Molnár Béla főisk. szénior, Szilva István IV. é., Bényey József II. é. és Várady József II. éves hittanhallgatók November 5-én szombaton délután fél 3 órakor érkezünk Mezőkeresztes állomásra, hol nagyt. Szabó András helybeli lelkész úr fogadott bennünket. Kocsira ülve vidám hangulatban mentünk a paróchia felé, hol a szombati napot megbeszéléssel és baráti ölekezéssel töltöttük el. Este a kis csapat ketté oszlott; Molnár Béla szénior és Szilva István IV. é. th. átmentek Gelejre, mivel a vasárnapi istentiszteletet és a hétfői gyűjtést ők végezték Gelejen. Mezőkeresztesen vasárnap délelőtt predikált Marton János nagyt. dékán úr, délután pedig Várady József II. é. theol. Este vallásos estély volt az olvasókörben. Az estélyen énekelt a helybeli kórus, nagyt. dr. Rácz Lajos akad. közig. ismertette kiszálásuk célját és felolvasást tartott „Szegénység és gazdagság“ címen, nagys. dr. Buza László jogakad. dékán úr szintén felolvasást tartott

„Csak Krisztushoz“ címen. Nt. Tóth Béla borsodmegyei esperes úr a gyülekezet szeretetébe és pártfogásába ajánlotta ügyünket, Bényey József II. th. szavalt. A tartalmas és építő előadás után táncmultság volt. Másnap reggel megindult a gyűjtés mind a két faluban, egy theologus és két presbiter vezetésével. Minden egyes helyen szeretettel, magyaros, vendéglátással fogadtak; megnyitottak a szívek s ki-ki megadta a maga szeretet adományát. A gyűjtés kedden ért véget, mely — ismerve gyülekezeteink sokféle anyagi kötelezettségét, igen szép eredménnyel végződött, körülbelől 50—60000 korona értékben. — Örökre emlékezetes lesz az a pár nap, mit ott töltöttünk s bennünket theologusokat az a kedves meleg fogadtatás és az a közvetlen őszinte szeretet, melyben részünk volt, arra enged következtetni, hogy nem annyira a pataki diákot — habár ezt is, — hanem a jövőendő lelkipásztort, a gyülekezet jövőendő papját fogadták szívesen s látták bennünk. — Örök hálával tartozunk nemcsak a két gyülekezetnek, hanem a nagyt. lelkész uraknak s az esperes úrnak is, kik ügyünket felkarolták s annak testvéri nagy buzgalommal és fáradtsággal munkáltak! — Nem hiába mentünk, nem hiába kértünk s hinnünk kell, sőt meg is kell mutatnunk, hogy nem hiába kaptunk! *Résztevéő.*

Felelős szerkesztői üzenetek.

Olvasóinknak. Boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk!

Sz. E. Helyben. Sszociális állama nem ért még meg. Próbáljon mélyebb alapokat vetni!

Kézirato3at január 12-éig kéretik beadni.

A magyar rab. Bilincsei nem engedik szárnyalni.

—y. —a. **Helyben.** „A diákság...” Első kidolgozása jobb volt, „... a világháború elrontotta”

Legközelebbi számunk január 20-án jelenik meg.

TARTALOM: *Molnár Béla*: Karácsony. — *Vincze Károly*: Az eszme, meg az élet. — *Bogyay Kálmán*: Szomorú végzet. — *p. v. Miklós* napja Hollandiában. — *Tárczy Dániel*: Este, mikor elcsendesül. — *Bogyay Kálmán*: A hangyáról. — *Balázs János*: Diák álmok vakáció előtt: — *Koncz Dezső*: Ének 1921-ből. — *Siska István*: Két karácsony. — *Urbán József*: A kórus története. (Folyt.) — Irodalom. — Egyleti élet. — Hírek. — Felelős szerkesztő üzenetei. — Hirdetés.

A kiadóhivatal főnöke: KÁDÁR JÓZSEF.

Ajándéknak

karácsonyra, újévre legszebb és legalkalmasabb

imakönyv, természetrajzi, társadalom-tudományi-, szépirodalmi művek, továbbá ifjúsági iratok, mesés- és képeskönyvek, díszdoboz-levélpapírok és társasjátékok stb. stb. a legjutányosabb áron beszerezhető

a Sárospataki Ref. Főiskola Könyvkereskedésében

**Naptárak
mindenféle kivitelben,
óriási nagy választékban!!**